

หลักการอันเป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ว่าด้วยการให้อำนาจดักจับและเข้าถึง
พยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา)

๑. หลักการของร่างมาตรา ๑๐๕/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นไปในทำนองเดียวกันกับ มาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.๒๕๑๙ มาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๓๐ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑ และมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.๒๕๕๖

๒. การเข้าถึงและได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารตามร่างวรรคหนึ่ง

๒.๑ คดีความผิดที่เจ้าพนักงานจะเข้าถึงและได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือคดีความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามที่ประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติไว้ คดีที่มีความซับซ้อนซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี คดีความผิดที่เป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

๒.๒ ผู้ที่จะขอเข้าเข้าถึงและได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสาร คือ พนักงานฝ่ายปกครองผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนซึ่งได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีกรมการปกครองหรือตำรวจผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนซึ่งได้รับอนุมัติจากผู้บังคับการตำรวจขึ้นไป

๒.๓ การยื่นคำขอ ให้ยื่นได้เฉพาะต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอนุญาตในการเข้าถึงและได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ คำขอเข้าถึงและได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารต้องระบุเหตุผลและความจำเป็นในการยื่นคำขอ ซึ่งให้มีผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลน้อยที่สุด

๒.๕ หลักเกณฑ์ซึ่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดจะใช้ในการพิจารณาอนุญาตให้เจ้าพนักงานเข้าถึงและได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด คือ

๒.๕.๑ มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดหรือจะมีการกระทำความผิด

๒.๕.๒ มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดจากการเข้าถึงเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

๒.๕.๓ ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

๒.๖ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัด สั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวัน โดยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งได้ เมื่อศาลฯ มีคำสั่งอนุญาตบุคคลที่ครอบครองหรือดูแลข้อมูลนั้นต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

๒.๗ ผู้ได้รับอนุญาต ต้องรายงานผลการดำเนินการต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดทราบทุกสามสิบวัน

๒.๘ ประธานศาลฎีกาจะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขออนุญาตการอนุญาตและการรายงานผลการดำเนินการให้ศาลทราบ

๒.๙ เจ้าพนักงานเก็บรักษาเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซึ่งได้รับอนุญาตเฉพาะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสืบสวนหรือใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีเท่านั้น ส่วนเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นให้ทำลายและรายงานต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแล้วแต่กรณีกำหนด

๒.๑๐ ร่างมาตรา ๑๐๕/๒ ใหม่ กำหนดโทษกรณีผู้กระทำการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด คือ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท นอกจากนี้ได้กำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งเข้าถึงและได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสาร แล้วกระทำการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารฯ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษของโทษปกติ